

وضعیت کما با مرگ مغزی بسیار متفاوت است. فردی که به کما رفته، می‌تواند دوباره به زندگی عادی خود بازگردد؛ البته این وضع را باید متخصصان مغز و اعصاب تأیید کنند. اگر مغز هنوز زنده باشد، فرد دچار کما شده و احتمال برگشت آن حتی بعد از مدت طولانی و گذشت چندین سال هم وجود دارد، زیرا بیمار خودش به صورت طبیعی نفس می‌کشد و فقط مغز برای مدتی هوشیاری ندارد اما عمق مغز زنده است. در مرگ مغزی، فرد به صورت طبیعی نفس نمی‌کشد و تنفس خود را از طریق دستگاه انجام می‌دهد و با قطع کردن دستگاه، می‌میرد، بنابراین زنده ماندن نباتی او به دستگاه وابسته است، چون تنفس وابسته به مغز است، اما قلب با مغز تفاوت دارد. اگر مغز فردی بمیرد، قلب فعالیت دارد، البته به شرطی که اکسیژن از طریق دستگاه به فرد برسد و در صورت قطع دستگاه باز هم فرد می‌میرد، اما با وجود دستگاه هم نمی‌توان مدت زیادی چنین افرادی را زنده نگه داشت.

شکستگی جمجمه

به دنبال ضربه به ناحیه سر و جمجمه ممکن است مصدوم دچار شکستگی جمجمه شده باشد. وجود یک زخم و خونریزی روی جمجمه و سر باید شما را به فکر شکستگی جمجمه بیندازد. در هر مصدومی که پس از ضربه به سر دچار بیهوشی شده است، حتماً به فکر شکستگی جمجمه باشید. در شکستگی‌های سر همیشه به فکر آسیب‌های گردن هم باشید. اگر حرکت شدید سر (به خصوص به جلو و عقب) سبب بیهوشی شود، شکستگی گردن در مصدوم را جدی بگیرید.

روش تشخیص

- ۱ وجود یک زخم یا خونریزی روی سر
- ۲ وجود یک ناحیه نرم یا فرورفته هنگام لمس روی جمجمه
- ۳ از دست رفتن هوشیاری
- ۴ بدتر شدن دقت پاسخگویی مصدوم
- ۵ آمدن یک مایع شفاف یا خون از بینی و گوش‌ها
- ۶ وجود خون در سفیدی چشم
- ۷ از دست رفتن حرکات یک طرف صورت یا از بین رفتن قرینگی صورت
- ۸ ممکن است در یک مصدوم بیهوش مردمک چشم‌ها غیر مساوی و غیر قرینه باشند و در پاسخ به نور (تابانیدن نور) تنگ نشوند، که هر دو از علائم وخیم بودن آسیب مغزی است.

اقدام درمانی

- ۱ اگر مصدوم بیهوش است، مراحل ABC را بررسی کنید
- ۲ به مصدوم کمک کنید که در حالت نیمه خوابیده قرار بگیرد (بدن در حالت دراز کشیده باشد و سر شانه کمی بالا بیاید)
- ۳ هر گونه خونریزی روی جمجمه را کنترل و همزمان به اورژانس تلفن کنید.
- ۴ راه هوایی تنفس و سطح هوشیاری را هر ۱۰ دقیقه بررسی کنید.
- ۵ به سرعت مصدوم را به بیمارستان برسانید.

ضربه به سر را در هر شرایطی جدی بگیرید

راه‌هایی برای داشتن جمجمه سالم

از طرف دیگر، اختلال سطح هوشیاری ممکن است باعث شود متوجه صدمات دیگر نشویم، بنابراین باید مصدوم را به‌طور کامل معاینه کنیم. این نکته را هم باید به‌خاطر داشته باشید که ممکن است سطح هوشیاری به دلیل دیگری غیر از ضربه به سر (مثلاً کاهش فشار خون) باشد.

سربالتهو خطرناک هستند و نیاز به ارزیابی دارند. به‌ویژه اگر مصدوم دچار اختلال هوشیاری باشد که نشان‌دهنده آسیب به مغز و رگ‌های داخل جمجمه یا شکستگی جمجمه است. زخم روی پوست سر ممکن است نشانه آسیب‌های عمقی‌تر باشد، اگرچه بیشتر آسیب‌های عمقی در ظاهر چندان قابل مشاهده نیستند.

شهروند | حتماً زیاد این جمله را شنیده‌اید که فلانی سرش به زمین خورد و به همین دلیل جانش را از دست داد. در بسیاری از حوادث هم همین آسیب‌دیدن منجر به اتفاقات جبران‌ناپذیری می‌شود، آسیبی که اگر آن را بشناسید، احتمال این که بتوانید مضرات آن را به حداقل برسانید، بسیار زیاد خواهد بود. تمام آسیب‌های

پیشگیری از ضایعات مغزی

ایران نشان می‌دهد، بسیاری از کودکان زیر ۸ سال و برخی از کودکان بین ۸ تا ۱۰ سال توانایی کافی برای عبور از خیابان را به تنهایی ندارند؛ بنابراین باید به صورت عملی به این کودکان آموزش‌های لازم داده شود. از موارد دیگری که می‌توان برای پیشگیری از عواقب ناشی از ضربات سر مورد توجه قرار داد، رعایت اصول ایمنی هنگام ورزش و ایمنی در محیط کار است. در بعضی از ورزش‌ها مثل دوچرخه‌سواری، اسکیت، کشتی، بوکس، اسب‌سواری و اسکی استفاده از کلاه ایمنی مخصوص ضروری است. هنگام دوچرخه‌سواری و اسکیت که محبوبیت خاصی بین کودکان ایرانی دارند، گذاشتن کلاه ایمنی و محافظ‌های دست و پا باید اجباری شود. همچنین کودکان باید از کلاهی استفاده کنند تا جلوی دید آنها گرفته نشود.

کاهش کنترل خودرو یا موتورسیکلت توسط راکب است که منجر به افزایش میزان مرگ‌ومیر و ضربات مغزی می‌شود. استفاده از کلاه ایمنی در موتورسواران هم یکی از اصولی است که برای پیشگیری از ضربات سر توصیه می‌شود؛ استفاده از کلاه ایمنی هنگام موتورسواری احتمال بروز آسیب و جراحات را ۶۹ درصد و میزان مرگ‌ومیر را ۴۲ درصد کاهش می‌دهد. در این میان شاید موضوعی که کمتر مورد توجه ما قرار داشته باشد، استفاده از روروک برای کودکان است؛ چراکه استفاده از روروک در اغلب کشورهای پیشرفته ممنوع شده است. ۳۵ درصد از کودکانی که در روروک گذاشته می‌شوند، دچار ضربه به سر می‌شوند که ممکن است عوارض این ضربات سال‌ها بعد نمایان شود. تحقیقات اخیر در

متاسفانه به‌رغم پیشرفت‌های اخیر در علوم اعصاب، همچنان هیچ درمان خاصی برای ضایعات مغزی نخاعی پس از ضربه وجود ندارد، چراکه بافت عصبی پس از آسیب‌دیدن قادر به بازسازی خود نیست. به همین دلیل هم بهترین روش برای مقابله با ضربه مغزی، پیشگیری از آن است. با رعایت کردن برخی قوانین ساده، می‌توان احتمال وقوع آسیب‌های مغزی را به‌طور چشمگیری کاهش داد. یکی از راه‌های موثر در پیشگیری از بروز این صدمات انعکاس اطلاعات رادیو و تلویزیون، روزنامه‌ها و تابلوهای تبلیغاتی است که در بسیاری از کشورهای پیشرفته به عموم مردم داده می‌شود. با توجه به این که قشر آسیب‌پذیرتر در کشور ما کودکان هستند، باید آموزش مستمری به کودکان داده شود. خوب است در کلاس‌های مختلفی که شرکت می‌کنید، این پیام‌ها را به دیگران منتقل کنید. بستن کمربند ایمنی، اصلی است که باید توسط تمام سرنشینان چه در صندلی‌های جلو و چه در صندلی‌های عقب خودرو اجرا شود، چراکه استفاده از کمربند ایمنی، ۵۰ درصد احتمال مرگ‌ومیر سرنشینان جلوی خودرو و ۲۵ درصد احتمال مرگ‌ومیر را در سایر سرنشینان کاهش می‌دهد. در کودکان با قد کوتاه‌تر از ۱۴۰ سانتیمتر، استفاده از صندلی کودک قبل از بستن کمربند ایمنی توصیه می‌شود. صندلی کودک کمک می‌کند تا کودک در ارتفاع بالاتری قرار گیرد تا کمربند ایمنی به درستی بسته شود. صندلی کودک باعث کاهش بیش از ۷۰ درصد مرگ‌ومیر در نوزادان و ۵۴ درصد در کودکان یک تا ۴ ساله می‌شود. والدین در آموزش کودکان خود نسبت به بستن کمربند ایمنی نقش بسزایی ایفا می‌کنند. در کنار این موضوع، رعایت سرعت مجاز هم از اصولی است که نقش موثری در پیشگیری از صدمات و ضربات دارد؛ چراکه سرعت بیشتر از حد مجاز به خصوص در مواقعی نظیر لغزنده‌بودن جاده‌ها ناشی از بارندگی یکی از عوامل

بعد از ضربه مغزی

۴. سردرد خفیف در تمام قسمت‌های سر
 ۵. پریدن رنگ صورت در مصدوم بیهوش
 ۶. تنفس سطحی
 ۷. سرد و مرطوب شدن پوست
 ۸. سریع و ضعیف شدن ضربان
- اقدامات در تکان مغزی**
۱. مصدوم بیهوش را در وضع مناسب قرار دهید. تنفس و نبض و سطح هوشیاری و پاسخ‌دهی مریض را هر ۱۰ دقیقه کنترل کنید.
 ۲. مصدوم را تحت‌نظر یک فرد مسئول و در صورت امکان، یک پزشک قرار دهید.
 ۳. حتی در صورت بهبودی کامل به مصدوم توصیه کنید که اگر پس از حادثه سردرد و احساس کسالت یا تهوع و استفراغ دارد، به پزشک مراجعه کند.

علائم و نشانه‌ها

۱. بیهوشی موقت یا نسبی، به دنبال ضربه به سر
۲. سرگیجه یا استفراغ پس از بهبودی
۳. از دست‌دادن حافظه نسبت به زمان حادثه

